

บำเหน็จบำนาญ

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

โดย ส่วนการเจ้าหน้าที่

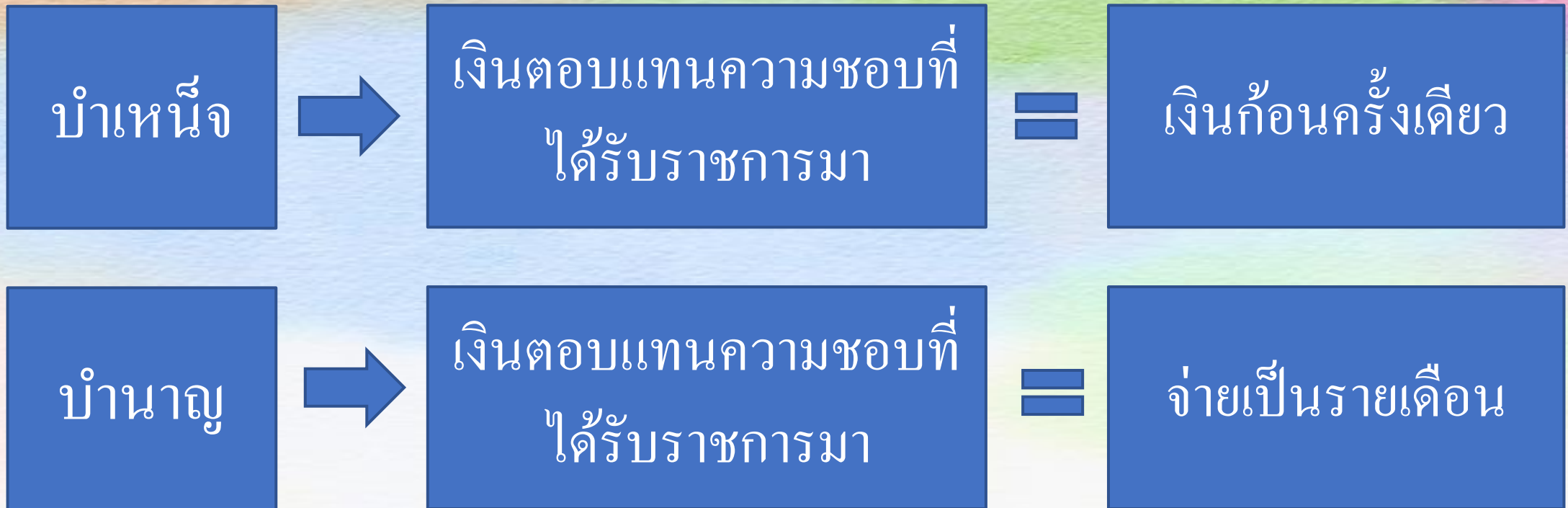
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2494
- พระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2539

สิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญ

ความหมาย

บำเหน็จบำนาญ

ประเภทของบำเหน็จบำนาญ

- ▶ บำเหน็จบำนาญปกติ
- ▶ บำนาญพิเศษ
- ▶ บำเหน็จตกทอด
- ▶ บำเหน็จดำรงชีพ

บำเหน็จบำนาญปกติ

กรมส่งเสริมการเกษตร

โดย ส่วนการเจ้าหน้าที่

บำเหน็จบำนาญปกติ

ผู้มีสิทธิได้รับ

- ▶ เป็นข้าราชการตามกฎหมาย
- ▶ รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณรายจ่ายประเภทงบบุคลากร
- ▶ เข้าเหตุใดเหตุหนึ่งใน 4 เหตุ
- ▶ ไม่เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้มีสิทธิ

บำเหน็จบำนาญปกติ

➤ เหตุทดแทน

ทางราชการสั่งให้ออกจากราชการ ยุบ / เลิกตำแหน่ง / ผลของรัฐธรรมนุญ

➤ เหตุทุพพลภาพ

▶ ป่วยเจ็บทุพพลภาพ

▶ แพทย์ที่ทางราชการเห็นว่าไม่สามารถรับราชการในตำแหน่งหน้าที่ต่อไปได้

บำเหน็จบำนาญปกติ

➤ เหตุสูงอายุ

อายุตั้งแต่ 50 ปีบริบูรณ์ ขึ้นไป / กรณีเกษียณอายุ

➤ เหตุรับราชการนาน

มีเวลาราชการตั้งแต่ 25 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

บำเหน็จบำนาญปกติ

➤ เหตุทดแทน / เหตุทุพพลภาพ / เหตุสูงอายุ

- ถ้ามีเวลาราชการตั้งแต่ 1 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แต่ไม่ถึง 10 ปีบริบูรณ์ มีสิทธิรับบำเหน็จ
- ถ้ามีเวลาราชการตั้งแต่ 10 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีสิทธิรับบำนาญ

➤ เหตุรับราชการนาน มีสิทธิรับบำเหน็จหรือบำนาญก็ได้

➤ ผู้มีสิทธิรับบำนาญขอเปลี่ยนเป็นรับบำเหน็จก็ได้

บำเหน็จบำนาญปกติ

บำเหน็จ มาตรา 17 หรือ มาตรา 47 (พ.ร.บ.กองทุนฯ)

- ลาออกจากราชการ
- มีเวลาราชการสำหรับคำนวณครบ 10 ปีบริบูรณ์
(9 ปี 6 เดือน)
- "ไม่มีสิทธิ" ได้รับความช่วยเหลือใดเหตุหนึ่งใน 4 เหตุ

บำเหน็จบำนาญปกติ

เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

➤ เวลาปกติ

- ❖ วันเริ่มรับราชการ ถึง วันสุดท้ายที่ได้รับเงินเดือน

➤ เวลาทวีคูณ

- ❖ ปฏิบัติหน้าที่ในเขตประกาศกฎอัยการศึก

บำเหน็จบำนาญปกติ

เวลาราชการสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ

➤ การตัดเวลาราชการ

- ❖ เวลาที่ไม่ได้รับเงินเดือน
- ❖ วันลาในระหว่างประกาศกฎอัยการศึก

บำเหน็จบำนาญปกติ

การนับเวลา ตาม พ.ร.บ.กองทุนฯ

มาตรา 66

➤ การนับเวลาราชการ เพื่อให้เกิดสิทธิ

❖ ให้นับจำนวนปีเศษของปี ถ้าถึงครึ่งปีให้นับเป็นหนึ่งปี

➤ การนับเวลาเพื่อคำนวณ

❖ ให้นับจำนวนปีรวมทั้งเศษของปีด้วย

❖ ให้นับสิบสองเดือนเป็นหนึ่งปี

❖ ให้นับสามสิบวันเป็นหนึ่งเดือน

บำเหน็จบำนาญปกติ

พ.ร.บ. 2494

- บำเหน็จ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย X เวลาราชการ
- บำนาญ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย X เวลาราชการ

50

(ไม่เกินเงินเดือนเดือนสุดท้าย)

บำเหน็จบำนาญปกติ

พ.ร.บ. กองทุนฯ

➤ บำเหน็จ = เงินเดือนเดือนสุดท้าย X เวลาราชการ

➤ บำนาญ = เงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย X เวลาราชการ

50

(ไม่เกิน 70% ของเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย)

สิทธิประโยชน์ของสมาชิก กบข.

- 1) บำเหน็จหรือบำนาญ
- 2) เงินสะสม ร้อยละ 3 - 15
(หักจากเงินเดือนก่อนหักภาษี ไม่รวมเงินเพิ่มทุกประเภท)
- 3) เงินสมทบ ร้อยละ 3 (รัฐสมทบ)
- 4) เงินประเดิม ร้อยละ 2 (โดยประมาณ)
- 5) เงินชดเชย ร้อยละ 2

บ้านอายุพิเศษ

บางแห่งมีผสม

โดย ส่วนการเจ้าหน้าที่

บำนาญพิเศษ

➤ พฤติการณ์

- ได้รับอันตรายจนพิการ
- ได้รับการป่วยเจ็บ
- ถึงแก่ความตาย

แพทย์ลงความเห็นว่าจะไม่สามารถ
รับราชการต่อไปได้อีกเลย

➤ สาเหตุ

- ปฏิบัติราชการในหน้าที่
- ถูกประทุษร้าย เพราะเหตุกระทำการตามหน้าที่

บ้านาญพิเศษ

➤ เจื่อนใจ

- ไม่ใช่ความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง
- ไม่ใช่ความผิดของตนเอง

การแบ่งจ่ายบำนาญพิเศษ

➤ บิดาและมารดา

: 1 ส่วน ได้รับจนตลอดชีวิต

➤ คู่สมรส

: 1 ส่วน ได้รับจนตลอดชีวิต เว้น สมรสใหม่

➤ บุตร

: 2 ส่วน (ถ้ามี 3 คนขึ้นไป รับ 3 ส่วน)

: รับถึง 20 ปีบริบูรณ์ หรือ กำลังศึกษารับถึง 25 ปีบริบูรณ์

การแบ่งจ่ายบำนาญพิเศษ

- ในกรณีไม่มีทายาท ให้จ่าย
  - ผู้อุปการะ
  - ผู้อยู่ในอุปการะ
- ตามส่วนที่เจ้ากระทรวงกำหนด
- อายุไม่ถึง 20 ปีบริบูรณ์ ให้ได้รับอย่างบุตร
- ไม่เข้าลักษณะดังกล่าวให้ได้รับ 10 ปี

บำเหน็จตกทอด

กรมสรรพสามิต

โดย ส่วนการเจ้าหน้าที่

บำเหน็จตกทอด

➤ ข้าราชการตาย

1. เหตุปกติ เป็นโรคหรือเจ็บป่วย
2. เหตุผิดปกติธรรมชาติ อุบัติเหตุกระทำ หรือถูกกระทำถึงแก่ความตาย ซึ่งไม่ได้เกิดจากการประพฤติก้าวอย่างร้ายแรงของตนเอง

$$\text{บำเหน็จตกทอด} = \text{เงินเดือนเดือนสุดท้าย} \times \text{เวลาราชการ}$$

บำเหน็จตกทอด

➤ ผู้รับบำนาญตาย

30 เท่าของบำนาญ + ช.ค.บ.

หัก บำเหน็จดำรงชีพ (ส่วนที่ขอรับไปแล้ว)

การแบ่งจ่ายบำเหน็จตกทอด

➤ จ่ายให้ทายาท ดังนี้

- บิดา มารดา 1 ส่วน
- คู่สมรส 1 ส่วน
- บุตร 2 ส่วน (บุตร 3 คนขึ้นไป 3 ส่วน)

➤ กรณีไม่มีทายาท

ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งผู้ตายแสดงเจตนาไว้ต่อส่วนราชการเจ้าสังกัด
(ตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด)

บุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย

- ❖ บิดามารดาจดทะเบียนสมรสกัน
- ❖ บิดาจดทะเบียนรับรองบุตร
- ❖ บุตรบุญธรรม
- ❖ บุตรตามคำพิพากษาของศาล

หนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำนาญตกทอด

แบบหนังสือแสดงเจตนาระบุตัวผู้รับบำนาญตกทอด

- ตามแบบและวิธีการที่กระทรวงการคลังกำหนด
- ระบุชื่อบุคคลธรรมดา (ไม่จำกัดจำนวน)
- ยื่นต่อเจ้าหน้าที่
- เก็บหนังสือไว้ 1 ฉบับ

ใช้พินัยกรรมไม่ได้

บำเหน็จดำรงชีพ

กรมการคลัง ๒๕๕๕

โดย ส่วนการเจ้าหน้าที่

บำเหน็จดำรงชีพ

เงินที่จ่ายให้แก่ผู้รับบำนาญเพื่อช่วยเหลือการดำรงชีพ
โดยจ่ายให้ครั้งเดียว

บำเหน็จดำรงชีพ

จ่ายในอัตรา

บำเหน็จดำรงชีพ

=

บำนาญรายเดือน X 15

- กรณีขอรับครั้งแรก ก่อนอายุครบ 65 ปี ได้ไม่เกิน 200,000 บาท
- กรณีขอรับเมื่ออายุตั้งแต่ 65 ปีบริบูรณ์ ขึ้นไป ได้ไม่เกิน 200,000 บาท
- ❖ รวม 2 ครั้ง ไม่เกิน 400,000 บาท

บำเหน็จบำนาญ

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

โดย ส่วนการเจ้าหน้าที่

บำเหน็จ
ตกทอด

—

บำเหน็จ
ดำรงชีพ

=

บำเหน็จ
คู่ประกัน

การชำระหนี้ตามสัญญากู้เงิน

* ทุก ๆ เดือน จนกว่าจะชำระหนี้ครบถ้วน

สรุป เกษียณแล้วได้อะไรบ้าง...

กรณี รับบำนาญ

เงินเดือน $\times$ เวลาราชการ
(ปกติ + ทวีคูณ)

ได้รับเงินจาก กบข. คือเงินสะสม + สมทบ + ผลประโยชน์
กรณีนี้ได้รับเงินก้อนเดียว และไม่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการใดๆ
จากการราชการ

กรณี รับบำนาญ

เงินเดือนเฉลี่ย $\times$ เวลาราชการ
60 เดือนสุดท้าย (ปกติ + ทวีคูณ)*

50

เวลาราชการสำหรับการคำนวณ ถ้ามีเศษของเดือน
ให้หารด้วย 12 ถ้ามีเศษของวัน ให้หารด้วย 360

กรณีนี้ได้รับเงินทุกเดือน จนกว่าจะเสียชีวิต
และได้รับเงินจาก กบข. คือ มีบำนาญ
(กรณีเข้ารับราชการก่อนวันที่ 27 มี.ค. 2540)
+ ขดเชย + สะสม + สมทบ + ผลประโยชน์

*โดยไม่เกิน 70%
ของเงินเดือนเฉลี่ย
60 เดือนสุดท้าย

เป็น สมาชิก กบข.

ข้าราชการ เกษียณแล้ว.....ได้อะไร บ้างนะ?

PR
CGO

บำเหน็จ
ดำรงชีพ

ผู้รับบำนาญ
มีสิทธิได้รับ
บำเหน็จดำรงชีพ =

บำนาญ
รายเดือน $\times 15$

- กรณีขอรับครั้งแรก ก่อนอายุครบ 65 ปีบริบูรณ์
ได้ไม่เกิน 200,000 บาท
- กรณีขอรับเมื่ออายุตั้งแต่ 65 ปีบริบูรณ์ ขึ้นไป
ได้ไม่เกิน 200,000 บาท

รวม 2 ครั้งไม่เกิน 400,000 บาท

ตัวอย่าง

$35,000 \times 15 = 525,000$

ขอรับครั้งแรก = 200,000 บาท
ขอรับเมื่ออายุครบ 65 ปี = 200,000 บาท

เป็น
สมาชิก
กบข.

ข้าราชการ
เกษียณแล้ว.....ได้อะไร
บ้างนะ?

PR
CGD

สวัสดิการ

- **ค่ารักษาพยาบาล** ของตนเอง คู่สมรส บิดามารดา และบุตร ที่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีบุตร ที่ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ จะต้องมีคำสั่งจากศาล

(ยกเว้นบุตรปกติที่อายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ และไม่รวมถึง บุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น)

- **การศึกษาบุตร** เปิดได้ตั้งแต่ อายุครบ 3 - 25 ปีบริบูรณ์ ศึกษาในระดับอนุบาล - ประถมศึกษา และเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย จำนวน 3 คน เรียงตามลำดับก่อนหลัง

เป็นสมาชิก กบข.

ข้าราชการเกษียณแล้ว.....ได้อะไรบ้างนะ?

เงินช่วยเหลือพิเศษ
(เงินค่าศพ)

กรณีผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย

$$\text{เงินช่วยเหลือพิเศษ} = \text{อัตราบำนาญ} + \text{ชคบ. (ถ้ามี)} \times 3$$

ให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิ ซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ในหนังสือตามแบบและวิธีการที่กำหนด กรณีไม่ได้ทำหนังสือแสดงเจตนา จะจ่ายให้กับคู่สมรส หรือบุตร หรือบิดามารดา ตามลำดับ เพียงคนเดียว

เป็นสมาชิก กบข.

ข้าราชการเกษียณแล้ว.....ได้อะไรบ้างนะ?

PR CGO

บำเหน็จ
ตกทอด

ผู้รับบำนาญถึงแก่ความตายให้จ่าย

$$\text{บำเหน็จตกทอด} = \text{อัตราบำนาญ} + \text{ชคบ. (ถ้ามี)} \times 30$$

หักบำเหน็จดำรงชีพที่ได้รับไปแล้ว
และหักบำเหน็จค่าประกัน (ถ้ามี)

ให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิ (ประกอบด้วย บิดามารดา 1 ส่วน
คู่สมรส 1 ส่วน บุตร 2 ส่วน ถ้ามีบุตร 3 คนขึ้นไป
ได้รับ 3 ส่วน) หรือบุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้
ในหนังสือตามแบบและวิธีการที่กำหนด กรณีไม่มี
บิดามารดา คู่สมรส บุตร (หากไม่มีทายาท
และหนังสือแสดงเจตนาฯ ให้สิทธิในบำเหน็จ
ตกทอดนั้นเป็นอันยุติ)

เป็น
สมาชิก
กบข.

ข้าราชการ
เกษียณแล้ว....ได้อะไร
บ้างนะ?

PR
CGD

● กรณี รับบำนาญ

กรณีนี้ได้รับเงินก้อนเดียว **และไม่มีสิทธิได้รับ**
เงินสวัสดิการใดๆ จากทางราชการ

$$\text{เงินเดือน} \times \text{เวลาราชการ (ปกติ + ทวีคูณ)}$$

● กรณี รับบำนาญ

กรณีนี้ได้รับเงินทุกเดือน จนกว่าจะเสียชีวิต

$$\frac{\text{เงินเดือน} \times \text{เวลาราชการ (ปกติ + ทวีคูณ)*}}{50}$$

* (เวลาราชการสำหรับการคำนวณ
ถ้ามีเศษ 6 เดือน ให้ปัดเป็นปี)

ไม่เป็น สมาชิก กบข.

ข้าราชการ เกษียณแล้ว.....ได้อะไร บ้างนะ?

บำเหน็จ
ดำรงชีพ

ผู้รับบำนาญ
มีสิทธิได้รับ

บำเหน็จดำรงชีพ = **บำนาญ
รายเดือน × 15**

- กรณีขอรับครั้งแรก ก่อนอายุครบ 65 ปีบริบูรณ์ ได้ไม่เกิน 200,000 บาท
- กรณีขอรับเมื่ออายุตั้งแต่ 65 ปีบริบูรณ์ ขึ้นไป ได้ไม่เกิน 200,000 บาท

รวม 2 ครั้ง **ไม่เกิน 400,000 บาท**

ตัวอย่าง

35,000 × 15 = 525,000

ขอรับครั้งแรก = 200,000 บาท
 ขอรับเมื่ออายุครบ 65 ปี = 200,000 บาท

**ไม่เป็น
สมาชิก
กบข.**

**ข้าราชการ
เกษียณแล้ว.....ได้อะไร
บ้างนะ?**

PR
CGD

สวัสดิการ

- **ค่ารักษาพยาบาล** ของตนเอง คู่สมรส บิดามารดา และบุตร ที่ชอบด้วยกฎหมาย กรณีบุตร ที่ไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ จะต้องมีคำสั่งจากศาล

(ยกเว้นบุตรปกติที่อายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ และไม่รวมถึง บุตรบุญธรรมหรือบุตรซึ่งได้ยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่น)

- **การศึกษาบุตร** เปิดได้ตั้งแต่ อายุครบ 3 - 25 ปีบริบูรณ์ ศึกษาในระดับอนุบาล - ประถมศึกษา และเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมาย จำนวน 3 คน เรียงตามลำดับก่อนหลัง

ไม่เป็นสมาชิก กบข.

ข้าราชการเกษียณแล้ว.....ได้อะไรบ้างนะ?

เงินช่วยเหลือพิเศษ
(เงินทำศพ)

กรณีผู้รับบำนาญถึงแก่ความตาย

$$\text{เงินช่วยเหลือพิเศษ} = \frac{\text{อัตราบำนาญ}}{\text{ชคบ. (ถ้ามี)}} \times 3$$

ให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิ ซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ใบหนังสือตามแบบและวิธีการที่กำหนด กรณีไม่ได้ทำหนังสือแสดงเจตนา จะจ่ายให้กับคู่สมรส หรือบุตร หรือบิดามารดา ตามลำดับ เพียงคนเดียว

ไม่เป็นสมาชิก กบข.

ข้าราชการเกษียณแล้ว.....ได้อะไรบ้างนะ?

บำเหน็จ
ตกทอด

ผู้รับบำนาญถึงแก่ความตายให้จ่าย

$$\text{บำเหน็จตกทอด} = \frac{\text{อัตรา}}{\text{บำนาญ}} + \frac{\text{ชคบ.}}{\text{(ถ้ามี)}} \times 30$$

หักบำเหน็จดำรงชีพที่ได้รับไปแล้ว
และหักบำเหน็จค่าประกัน (ถ้ามี)

ให้แก่ทายาทผู้มีสิทธิ (ประกอบด้วย บิดามารดา 1 ส่วน
คู่สมรส 1 ส่วน บุตร 2 ส่วน ถ้ามีบุตร 3 คนขึ้นไป
ได้รับ 3 ส่วน) หรือบุคคลซึ่งผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้
ในหนังสือตามแบบและวิธีการที่กำหนด กรณีไม่มี
บิดามารดา คู่สมรส บุตร (หากไม่มีทายาท
และหนังสือแสดงเจตนาฯ ให้สิทธิในบำเหน็จ
ตกทอดนั้นเป็นอันยุติ)

ไม่เป็น
สมาชิก
กบข.

ข้าราชการ
เกษียณแล้ว....ได้อะไร
บ้างนะ?

สวัสดี

